

24.11.2023

STM131:00/2021
VN/28917/2021**2023/7 HTP-JAOSTON KOKOUKSEN PÖYTÄKIRJA 24.11.2023**

Aika 24.11.2023 klo 13.00-14.40

Paikka: Teams-etäkokous

Läsnä

Sirkku Saarikoski	STM, puheenjohtaja
Satu Auno	Etelä-Suomen avi, jäsen
Riitta Työläjäarvi	SAK, jäsen
Piia Taxell	TTL, jäsen
Jenni Uljas	Teollisuusliitto, jäsen
Auli Rytivaara	EK, jäsen
Eliisa Irpola	Kemianteollisuus, jäsen
Heikki Frilander	TTL, asiantuntija
Noora Pajukoski	STM, asiantuntija
Katja Danner	STM, asiantuntija
Tanja Ylitöyrä	STM, asiantuntijasihtööri

1. Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

2. Hyväksytään edellisen kokouksen pöytäkirja

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

3. Lisäntymisterveysasetuksen uudistaminen

Pajukoski kertoi asetusluonnoksesta saaduista lausunnoista ja niiden huomioimisesta. Kaikissa lausunnoissa nousi esiin huoli siitä, että erityisraskausrahasääntely ei ole valmis. Huoli tästä on ilmaistu SVO:lle ja sinne voidaan olla jälleen yhteydessä. Eniten asetusluonnokseen tehtiin muutoksia OM:n lausunnon johdosta. Tasa-arvovaltuutetun lausunnosta on viestitty edelleen tasa-arvoyksikölle. Yötyötä koskevasta pykälästä oltiin lausunnoissa kahta mieltä, kuten on ollut jaostossakin. Kahdesta vaihtoehdosta asetukseen valittiin toinen, ja sillä mennään ainakin TTN-käsittelyyn. Asetuksen 2 §:n 4 kohta herättää imettävien osalta enemmän kysymyksiä kuin mitä heidän mainitsemisestaan saadaan hyötyä, joten on selkeämpää jättää heitä koskeva maininta pois.

Keskusteltiin lausunnoista ja niiden huomioimisesta. Erityisesti oltiin tyytymättömiä imettävien jättämisestä pois asetuksen 2 §:n 4 fysikaalisia tekijöitä koskevasta kohdasta, tämän koettiin heikentävän suojelun tasoa. Työterveyslaitos toisaalta katsoo, ettei imettäviä pitäisi tähän kohtaan lisätä, koska muuten voi tulla käsitys, että fysikaaliset tekijät ovat laajemminkin imettäville vaarallisia, vaikka riski koskee ainoastaan radionuklideja. Vaihtoehtona esitettiin erillistä lausetta imettävistä ja radionuklidien aiheuttamasta riskistä. Puheenjohtaja ja Pajukoski pitivät kuitenkin vaikeana pykälän muokkaamista siten, että radionuklidien aiheuttama riski imettävillä saataisiin mukaan. Asiasta säädetään erikseen säteilylainsäädännössä. Perustelumuiotiossa asiaa on avattu.

4. ASA-lain uudistaminen

Danner kertoi lausuntopalautteesta ja esitteli sen perusteella tehdyt muutokset luonnoksiin. Lausuntoja saatiin 14, ja palautteen perusteella on tehty muutoksia erityisesti HE:n sisältöön. Lausunnoissa esitystä kannatettiin. Tietosuojavaltuutetun toimisto piti ehdotettua tietojen säilytysaikaa ja -paikkaa tarkoituksenmukaisina. OM:n lausunnossa edellytettiin täydennystä henkilötietojen käsittelyn perusteiden osalta, niitä tulee avata selkeämmin. Lausunnoissa oli eräviä näkökulmia erityisesti koskien tietojen säilytyspaikkaa ja -aikaa. Suurin osa lausunnonantajista toivoi tietojen tallentamista ASA-rekisteriin ja pidempää säilytysaikaa. Lainmuutoksesta toivottiin selkeää viestintää eri tahoille. Lisäksi saatiin jonkin verran kommentteja asioista, joita tämä laki ei koske ja joita ei siten voida tässä yhteydessä huomioida.

Keskusteltiin. Tietojen säilyttämispaikasta ja -ajasta sekä niiden tutkimuskäytöstä esitettiin jo aiemmissa kokouksissa esiin tulleita näkemyksiä, mutta puheenjohtaja totesi, että ASA-rekisterin muuttamiseen ei tässä vaiheessa ole rahoitusta, joten asiassa on edettävä HE:ssä kuvatulla tavalla.

Sekä lisääntymiserveysasetusta että ASA-lakia käsitellään seuraavassa TTN:n kokouksessa 13.12.

5. Typen oksidien kaivospoikkeuksen jatkaminen

Puheenjohtaja kertoi, että kun typenoksidien indikaatiiviset raja-arvot asetettiin, niille annettiin siirtymäaika tunneli- ja kaivostyön osalta. Suomessa on kansallisesti kirjattu vain poikkeus. Siirtymäaikaa pidetään mahdollisesti liian lyhyenä, ja EU:ssa on hyväksytty, että jäsenmaat voivat pidentää siirtymäaikaa. Tämä edellyttää jäsenmaissa kolmikantaisen keskustelun käymistä asiasta ja siirtymäajan pidentämisen hyväksymistä. Puheenjohtajalle oli EU-käsittelyn yhteydessä kerrottu, että kaivoksissa on raskaissa töissä edelleen käytettävä dieselajoneuvoja, koska sähköajoneuvojen teho ei riitä raskaaseen käyttöön. Nyt tulisi käydä keskustelu siitä, voidaanko siirtymäaikaa jatkaa.

Keskusteltiin tilanteesta. Todettiin, että varsinaisen asiasta päättävän keskustelun tueksi olisi hyvä saada mittausdataa kaivosteollisuudesta. Jäsenillä oli ideoita, mistä dataa voisi kysyä. Sovittiin kunkin selvittävän asiaa tahoillaan, ja seuraavassa kokouksessa pyritään käymään keskustelu, jossa siirtymäajan mahdollisesta jatkamisesta päätetään.

6. Lyijy- ja di-isosyanaattidirektiivi; tilanpäivitys

Puheenjohtaja kertoi, että lyijyn ja di-isosyanaattien osalta oli 14.11. saatu alustava sopu komission ja neuvoston välillä. Tekstiä viimeistellään ja se toimitetaan hyväksyttäväksi neuvoston 6.12. pidettävään kokoukseen, joten yksityiskohdat eivät ole vielä selvillä. Raja-arvot olisivat komission alkuperäisen ehdotuksen mukaiset. Hedelmällisessä iässä oleville naisille tulisi suositus, että heillä ei tule ylittyä altistumattoman väestön viitearvo. Aiemmin altistuneiden kohdalla neuvoston aiempi ehdotus säilyi. Arvoille tulee uudelleentarkasteluvaihe muutaman vuoden päähän. Sekä perimää vaurioittavat että lisääntymiselle vaaralliset tekijät tulevat direktiivin soveltamisalaan siltä osin, kuin ne lisätään liitteeseen 1. Komissiolle tulee selvitettäväksi, pitäisikö hormonihäiriköt lisätä syöpädirektiivin soveltamisalaan. Lisäksi tehdään selvitys siitä, miten yhteisvaikutukset tulee huomioida silloin, kun altistutaan useille samankaltaisille aineille, joiden vaikutusmekanismi on sama.

Valtioneuvoston asetus työhön liittyvän syöpävaaran torjunnasta pitää päivittää 5.4.2024 mennessä. Lyijyä koskevat päivitykset pyritään saamaan siihen mukaan, ja raja-arvoille asetetaan siirtymäajat, jolloin sääntelyn voimaantuloaika on sama kuin EU:n asetuksessa. Keskusteltiin puupölyn lisäämisestä asetukseen, mutta todettiin, että puupölyn osalta asian selvittäminen EU-tasolla on kesken, eikä se ehdi mukaan asetuksen tähän päivitykseen.

7. Muut asiat

Keskusteltiin avin tekemästä kemiallisten tekijöiden valvonnasta. Auno kertoi, että erityisesti di-isosyanaateista on tullut paljon yhteydenottoja aveille. Aina kun niitä valvotaan, aiheesta myös viestitään yrityksiin. Tiedolle on tarvetta kaikilla tahoilla. Hän lupasi kertoa jaostolle kemikaalivalvonnasta jossakin ensi vuoden kokouksessa.

8. Seuraavat kokoukset

Seuraava kokous pidetään pe 15.12. klo 13-15.

Sovittiin kevätkauden kokousajankohdat seuraavasti:

pe 26.1. klo 13-15

ke 28.2. klo 9-11

ti 26.3. klo 10-12

ti 23.4. klo 13-15

ke 22.5. klo 13-15

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.40.

Sirkku Saarikoski

puheenjohtaja

Tanja Ylitöyrä

sihteeri